

Leppävirta

Puhtaasti kasvava
teollisuusidylli

Matti Raatikainen

HS 31.1.2023

”Älykäs” pikkukunta kukoistaa, vaikka kaiken pitäisi mennä päin seiniä – Mistä on kyse?

Pieni vanheneva kunta voi pärjätä, jos palveluja järjestetään uudella tavalla. Leppävirta on yhdistänyt matkailun ja kuntalaisten liikuntapalvelut.

Leppävirralla on jo tuulivoimaa, mutta sitä suunnitellaan kunnan alueelle lisää. KUVA: JUKKA GRÖNDAHL / HS

- SOPEUTUVAT innovatiiviset maaseudut -hankkeessa etsittiin Suomen kuntia, jotka pärjäävät muilla mittareilla hyvin, vaikka väestö olisi vähentynytkin
- Kuntien pärjäämistä tutkiessaan Itä-Suomen yliopiston tutkijat kehittivät indikaattorin, joka kuvaa muita asioita kuin väestönmuutosta. Se mittaa eri tunnuslukujen avulla kunnan elinvoimaa, hyvinvointia ja osallisuutta
- Kun Itä-Suomen yliopiston tutkijat selvittivät, millä keinoilla väestöä menettävät kunnat pärjäävät, Leppävirta oli yksi tutkimuksen menestyjistä
- ELINKEINOTOIMINNAN ja kunnan palveluiden yhdistäminen on ”älykästä sopeutumista”. Sen voimin kymmenet suomalaiset pienet kunnat pärjäävät, vaikka väki sekä vanhenee että muuttaa pois
- Itä-Suomen yliopiston aluetutkimuksen ja talousmaantieteen professorin Teemu Makkosen mukaan on tärkeää päästä eroon ajatuksesta, että kunnan pärjäämistä mitataan vain väestönmuutoksella

Leppävirran TP 2022

Tilikauden ylijäämä 0,360 M€

- ❖ Pakollisia varauksia lisättiin joulukuussa 1,3M€:lla
- ❖ Arvon alentumiskirjauksia tehtiin 1,3 M€:n edestä
- ❖ Lisämäärärahaa myönnettiin tilikaudella 1,2 M€

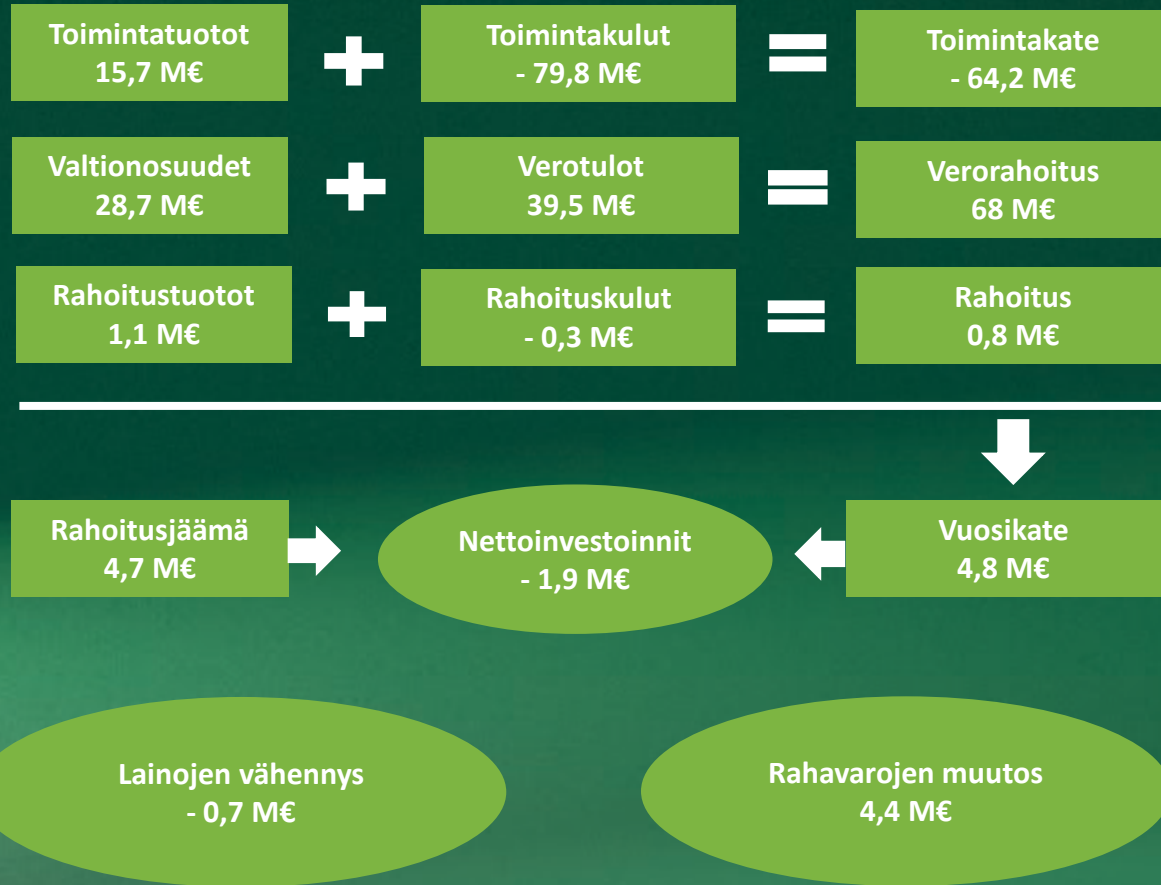
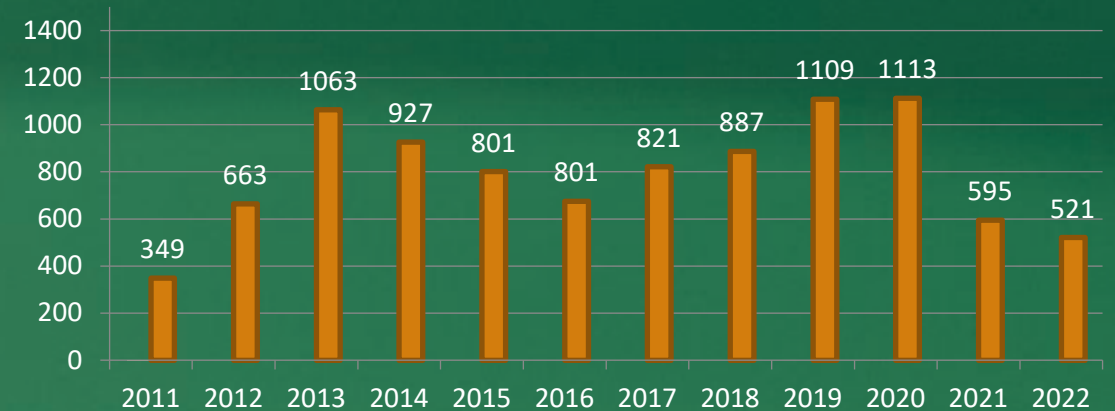
Toiminnan ja investointien rahavirta positiivinen 4,6 M€

Lainakanta oli vuoden lopussa 4,8 m€, 521 €/ asukas

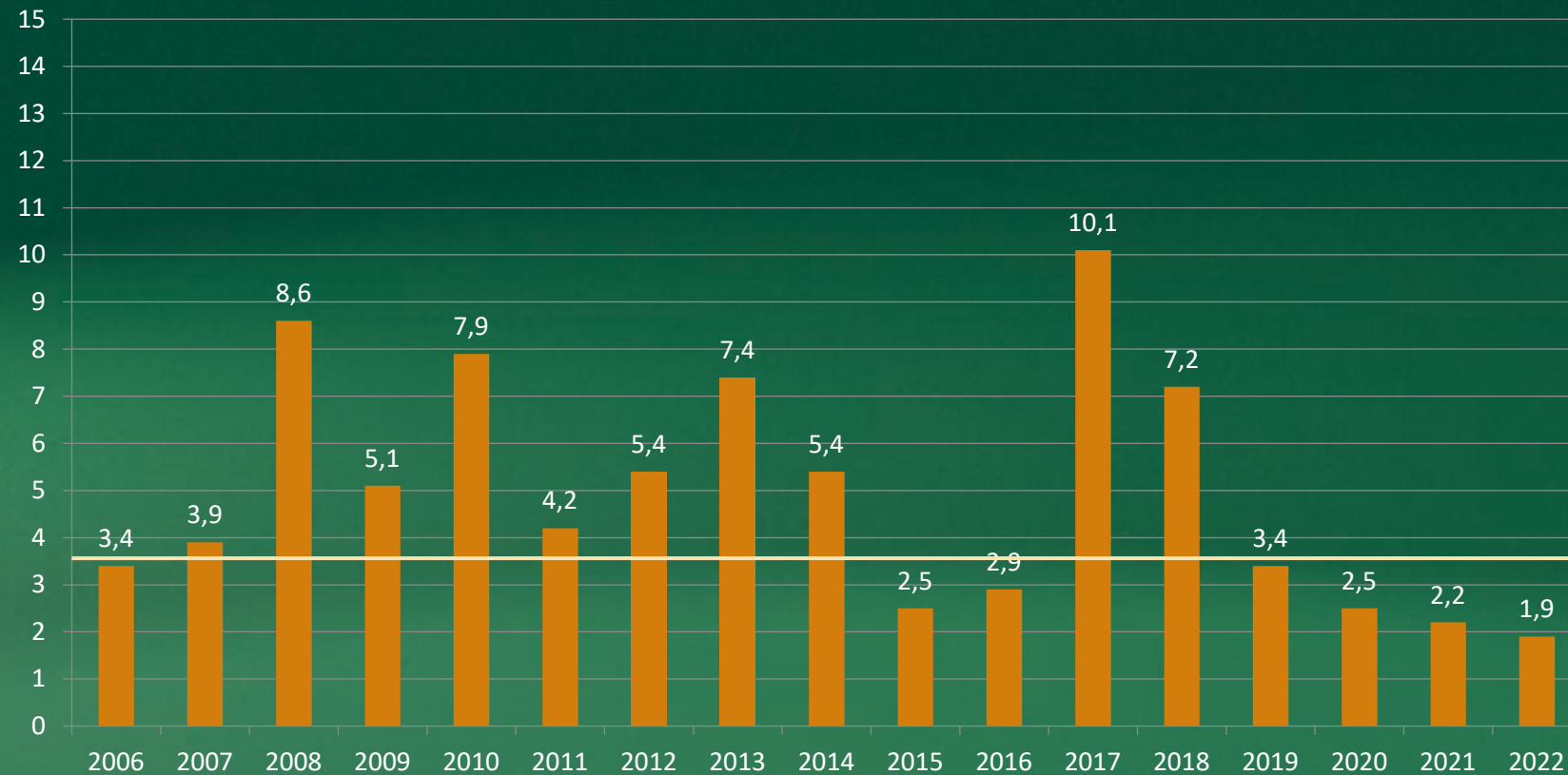
Laina ja vuokravastuut ovat yhteensä 1643 €/as

Kunnan omavaraisuusaste 73 %

Lainat/ asukas

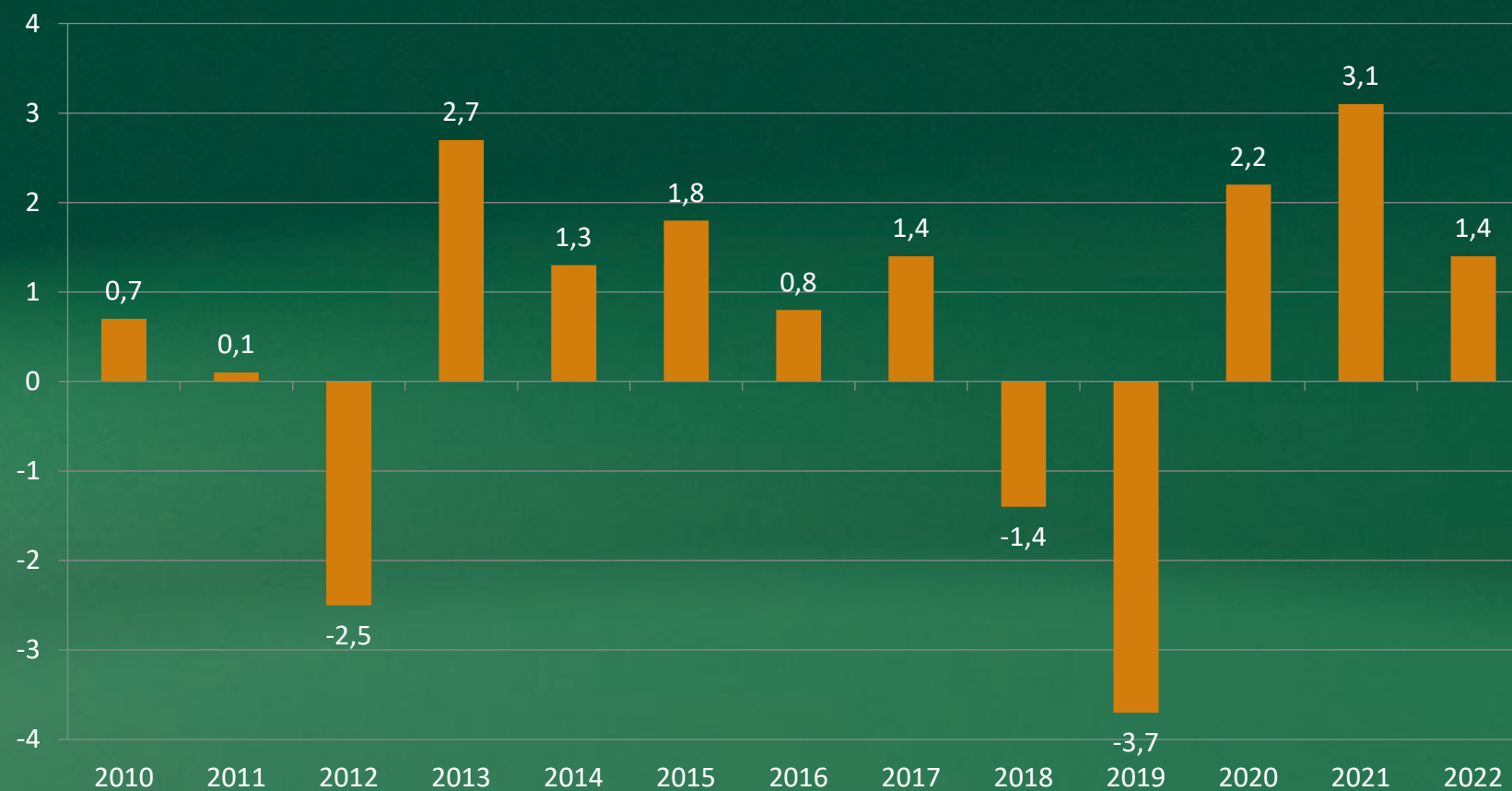

Investoinnit 2006 - 2022

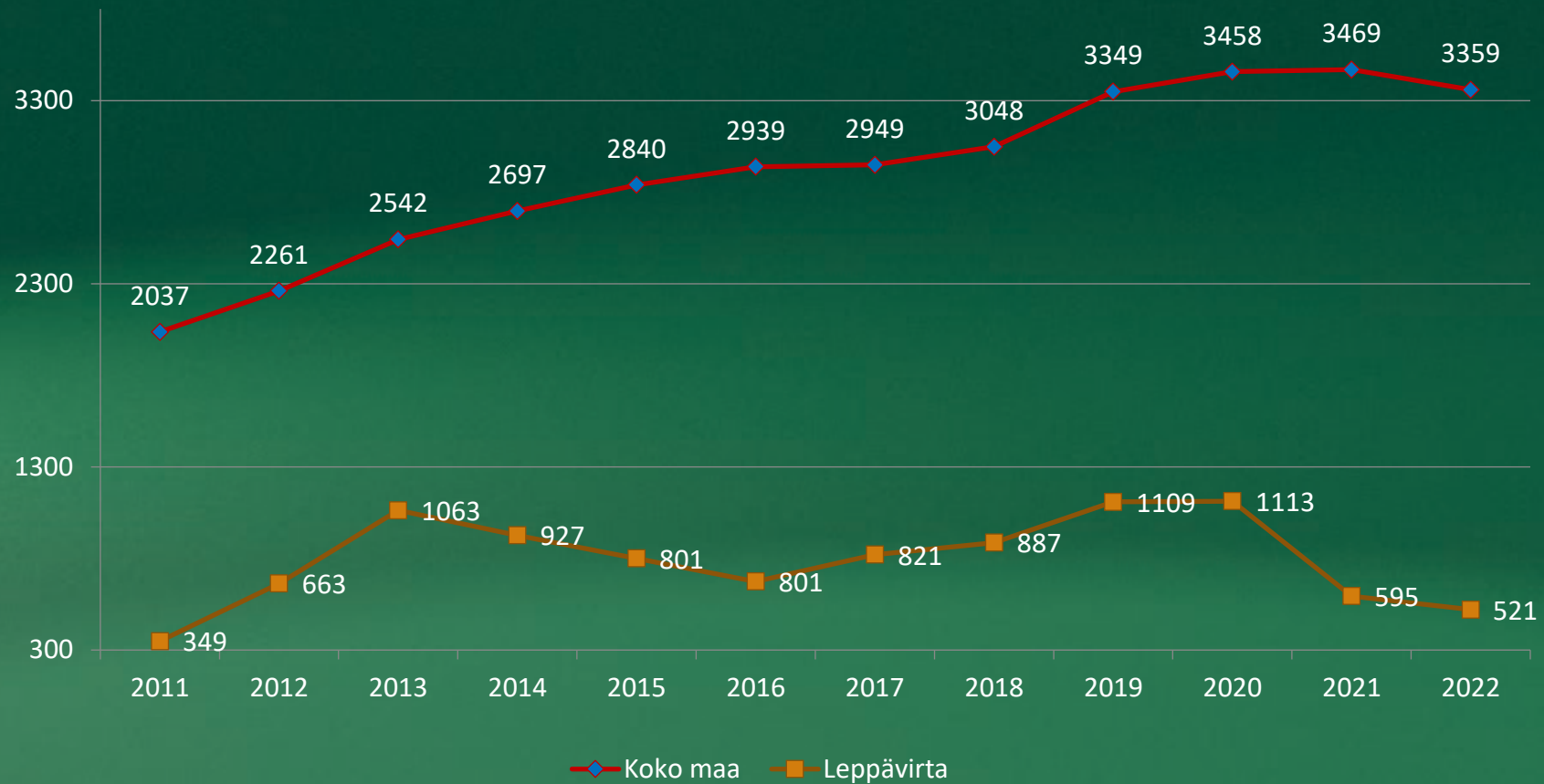
Investoinnit tarkastelukaudella keskimäärin 4,9 M€/ V
Investoinnit viimeisen 10 vuoden aikana keskimäärin 4,6 M€/ V

Tulos

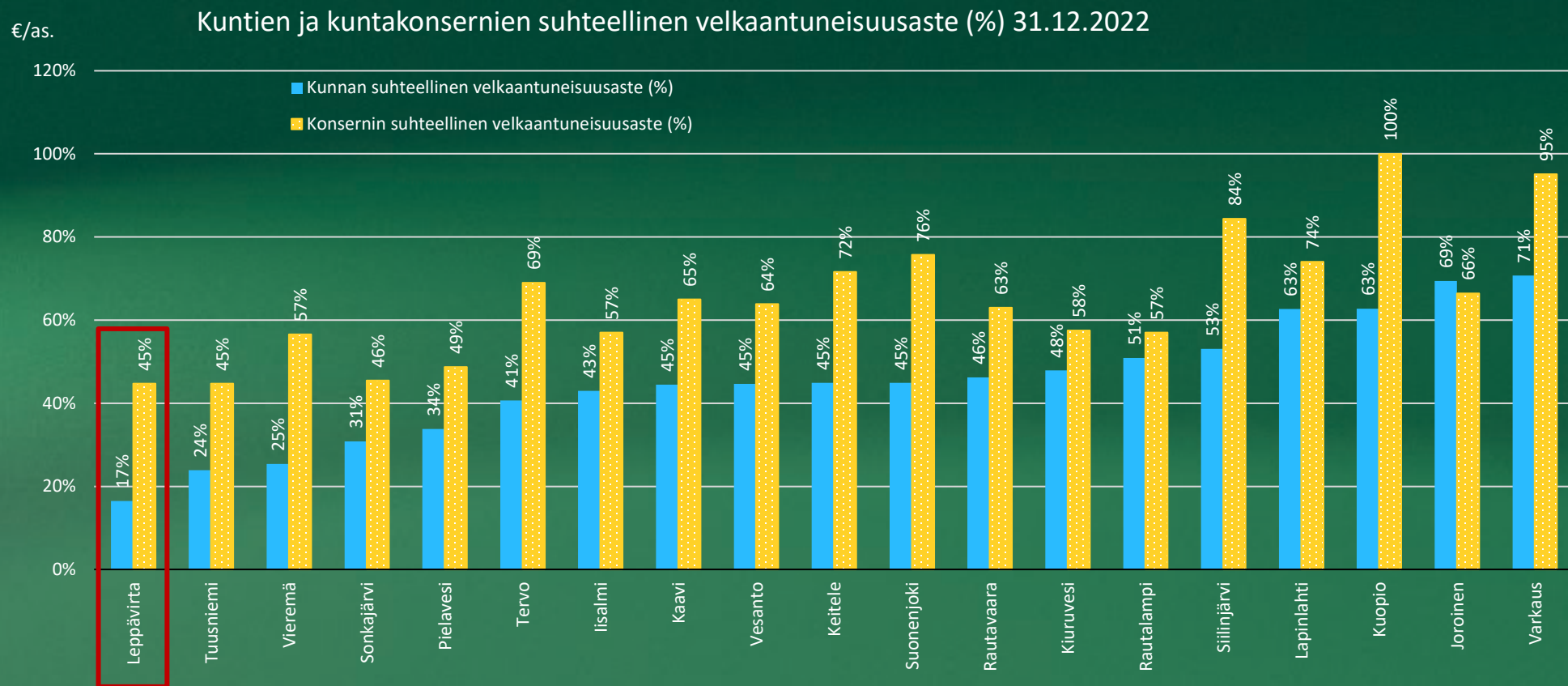

Ns. vertailukelpoinen tulos, josta putsattu pois ylimääräiset poistot ja varaukset

Lainakanta €/as

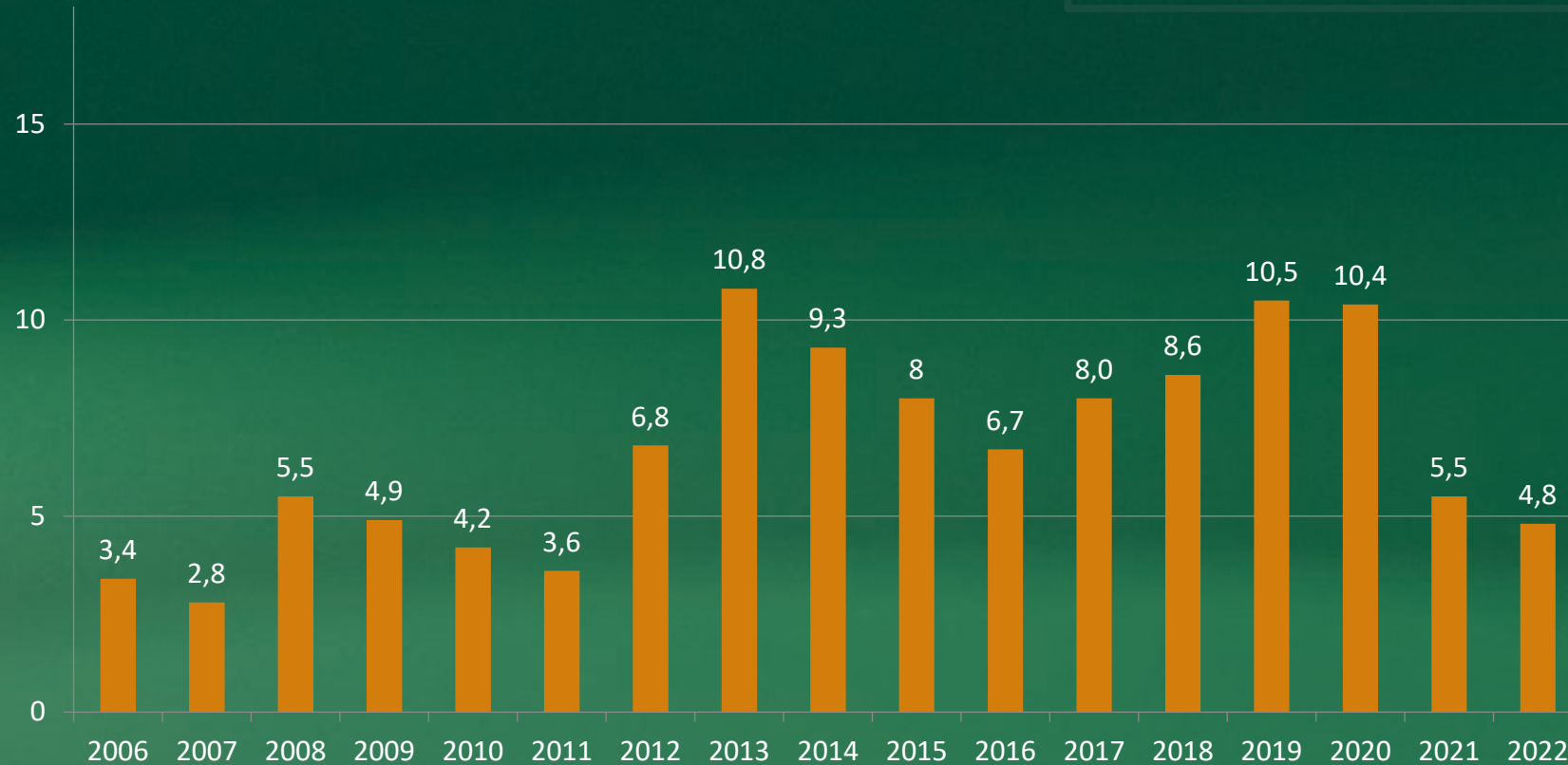
Kuntien ja kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuusaste (%) v. 2022

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2023

Lainakanta

2022
lainat ja vuokravastuut
yhteensä 15,1 m€

Konsernivetkojen lähteet

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Leppävirran Kiinteistöt Oy	0727286-9	100,00	100,00	657 914,18	7 505 981,63	-121 796,47
Leppävirran Kiinteistöt Oy omistaa:	2151464-1					
As Oy Leppävirran Mäenrinne (osakkuusyhteisö)		26,00	26,00			
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	0933035-6	100,00	100,00	-1 347 119,52	4 724 868,60	147 926,79
Leppävirran Monitoimitalo Oy	2553790-4	100,00	100,00	502 472,07	4 999 638,32	31 668,19
Kiinteistö Oy Leppävirran Majurinpelto	3177118-2	100,00	100,00	-115 874,43	487 616,39	-34 340,40
Kuntayhtymät						
Vaalijalan kuntayhtymä	0207327-0	3,20	3,20	840 105,41	990 155,08	37 347,74
Savon Koulutuskuntayhtymä	1852679-9	1,20	1,20	712 639,20	970 850,17	-44 154,46
Pohjois-Savon Liitto-Maakuntayhtymä	0827616-7	3,70	3,70	54 827,51	31 773,77	8 634,63
Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä	2367681-2	20,80	20,80	2 032 992,58	258 254,82	437 590,98
Pohjois-Savon Sairaanhoidopiiri ky	0171495-3	3,52	3,52	4 111 949,82	20 830 846,98	-126 081,85
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Leppävirran Teollisuustie 1	1601075-6	40,00	40,00	232 380,00	1 410,74	4 402,82

18,3 %
11,5 %
12,2 %
1,2 %

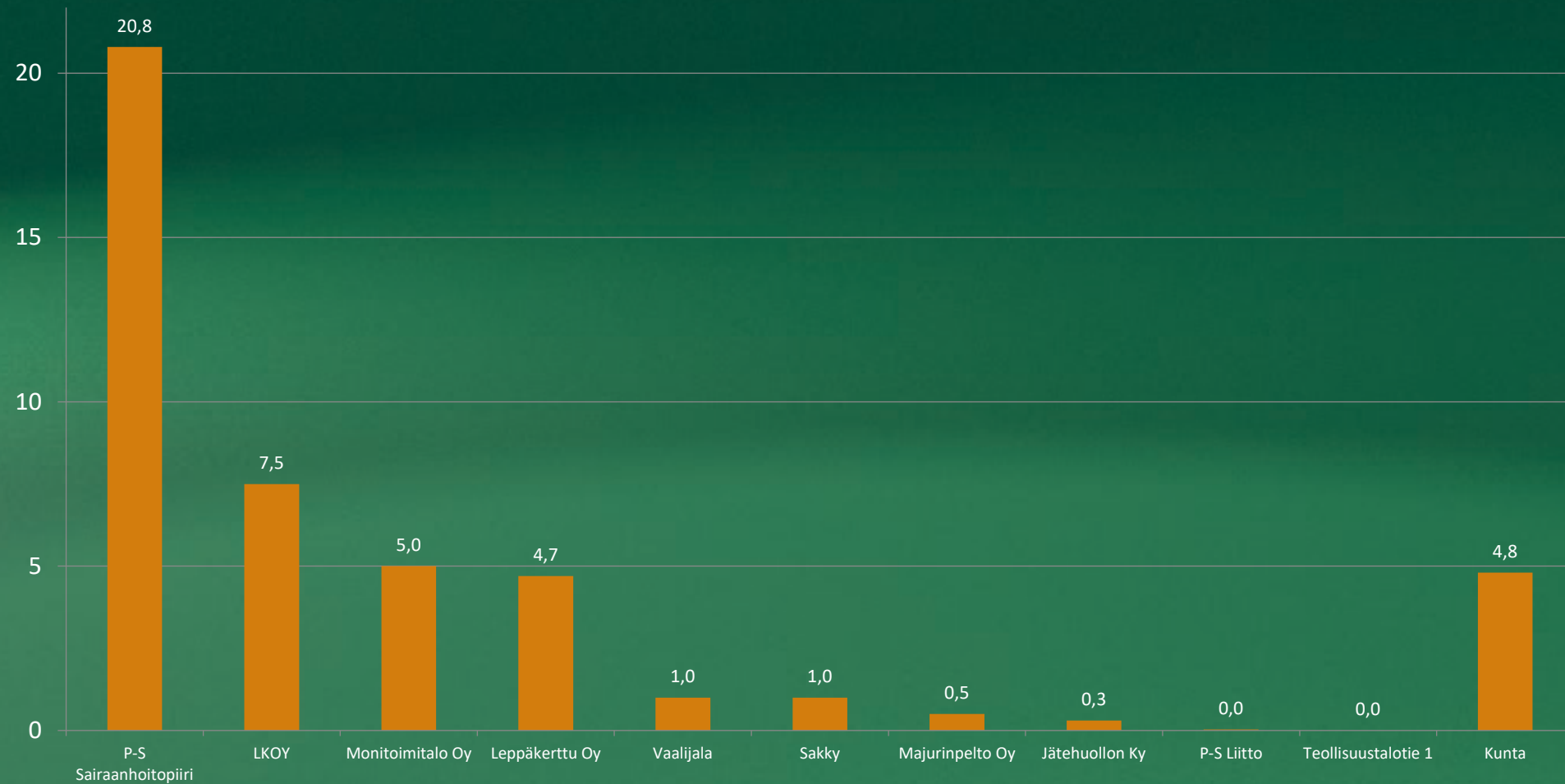
43 %

2,4 %
2,4 %
0,01 %
0,6 %
51,1 %

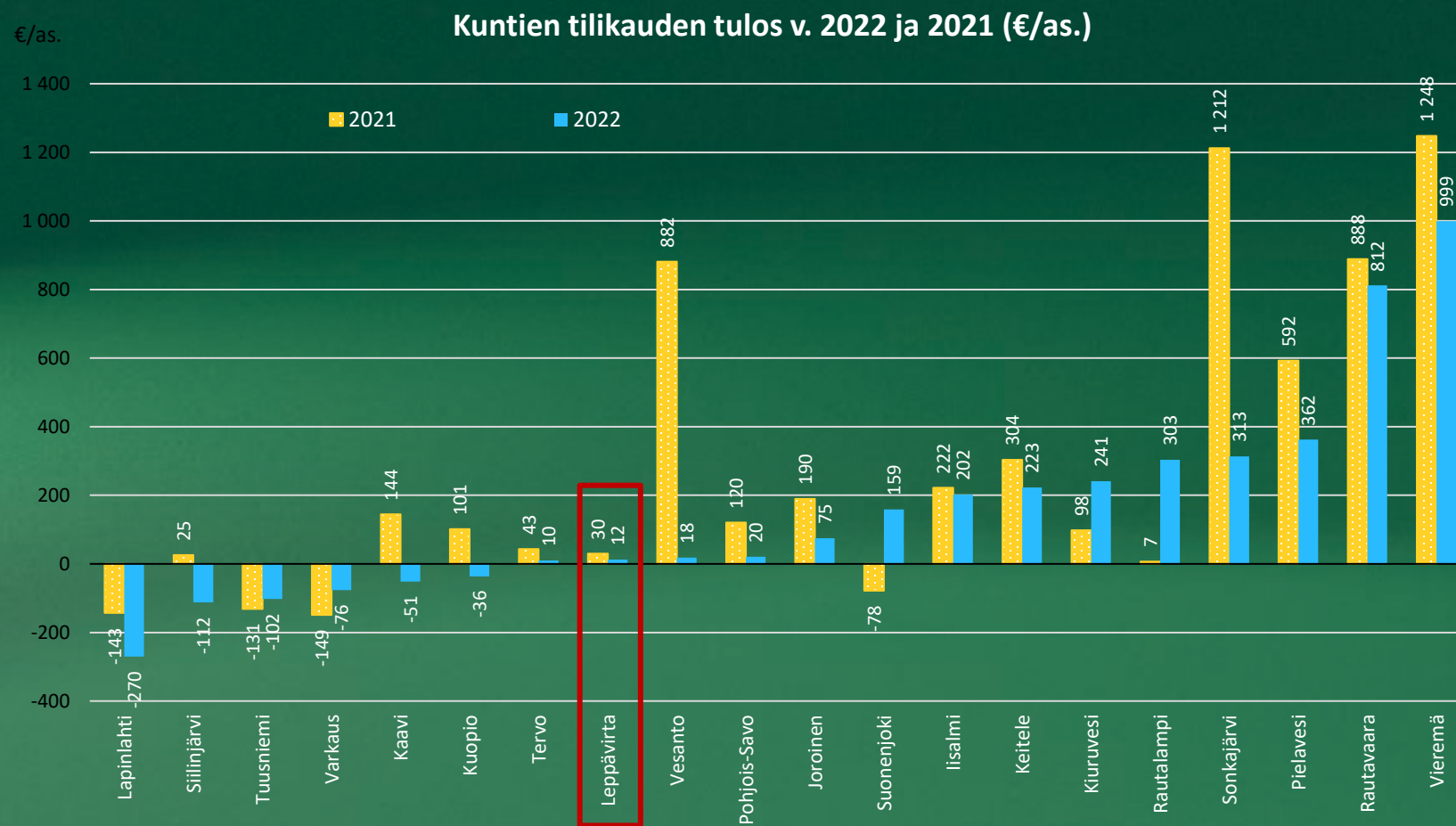
57 %

40 801 391

Konsernivelkojen lähteet TP 2020

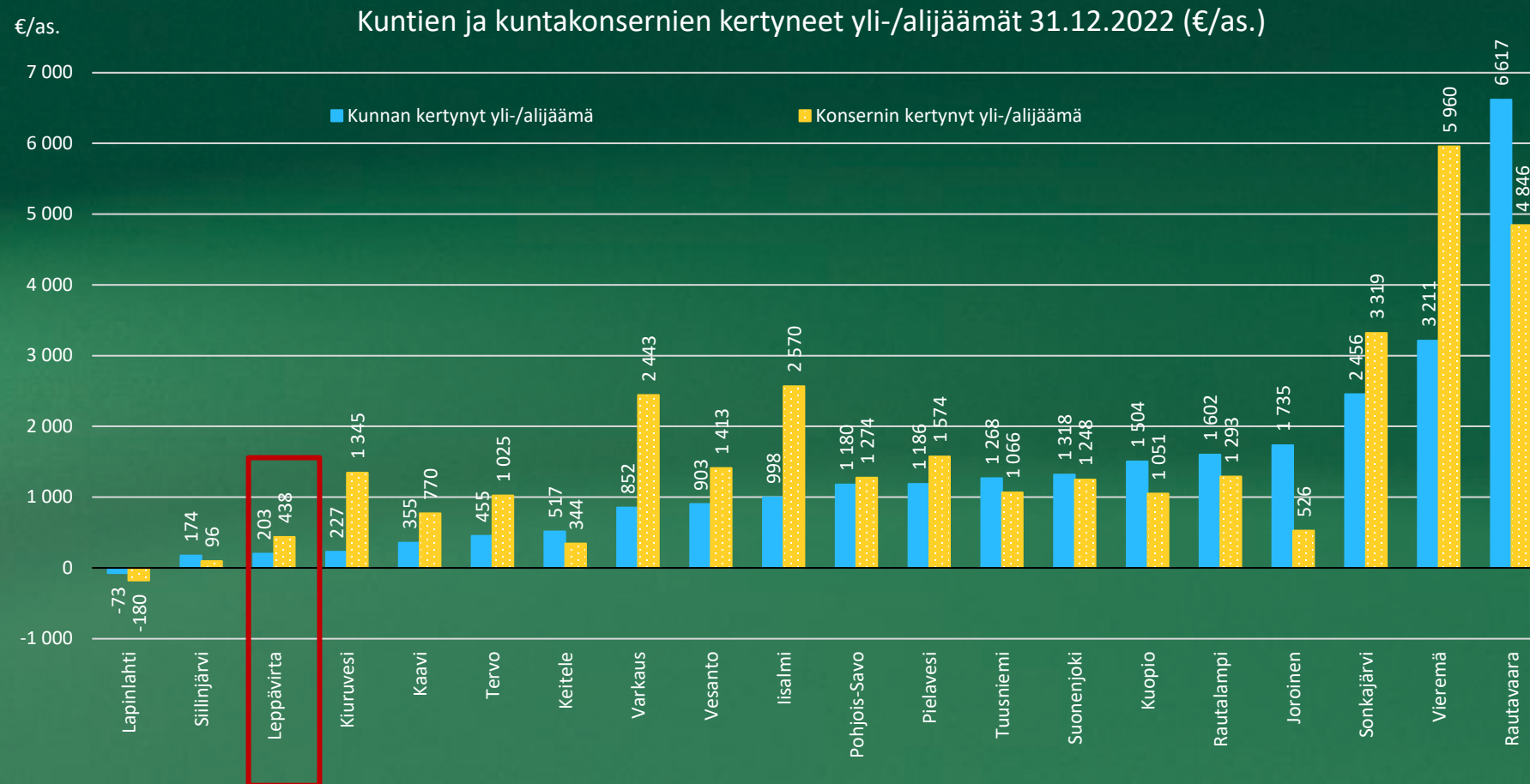

Tilikauden tulos 2021 ja 2022 (€/as.)

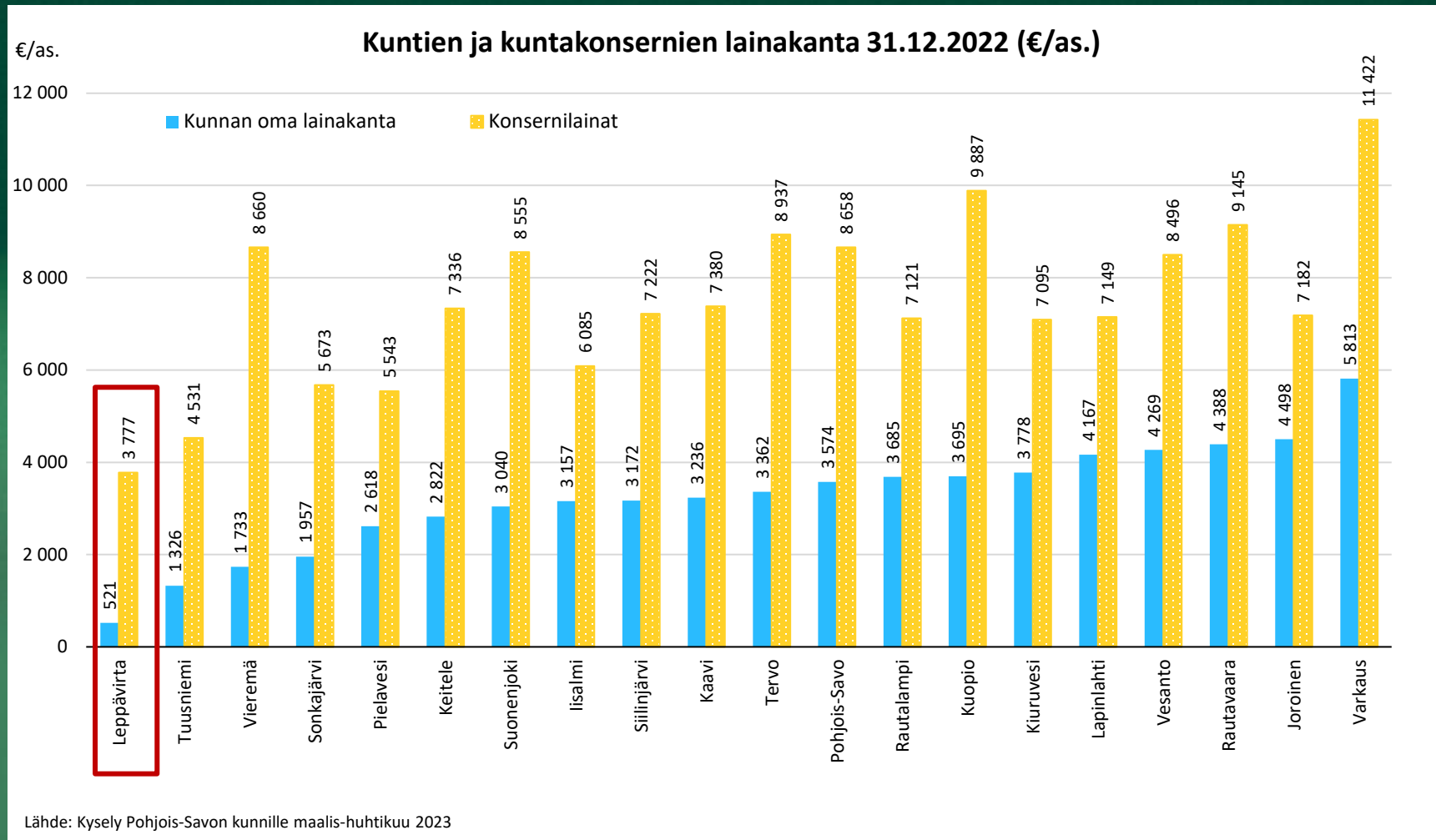
Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maalís-huhtikuu 2023 ja maaliskuu 2022

Kuntien ja kuntakonsernien kertyneet yli-/alijäämät 31.12.2022 (€/as.)

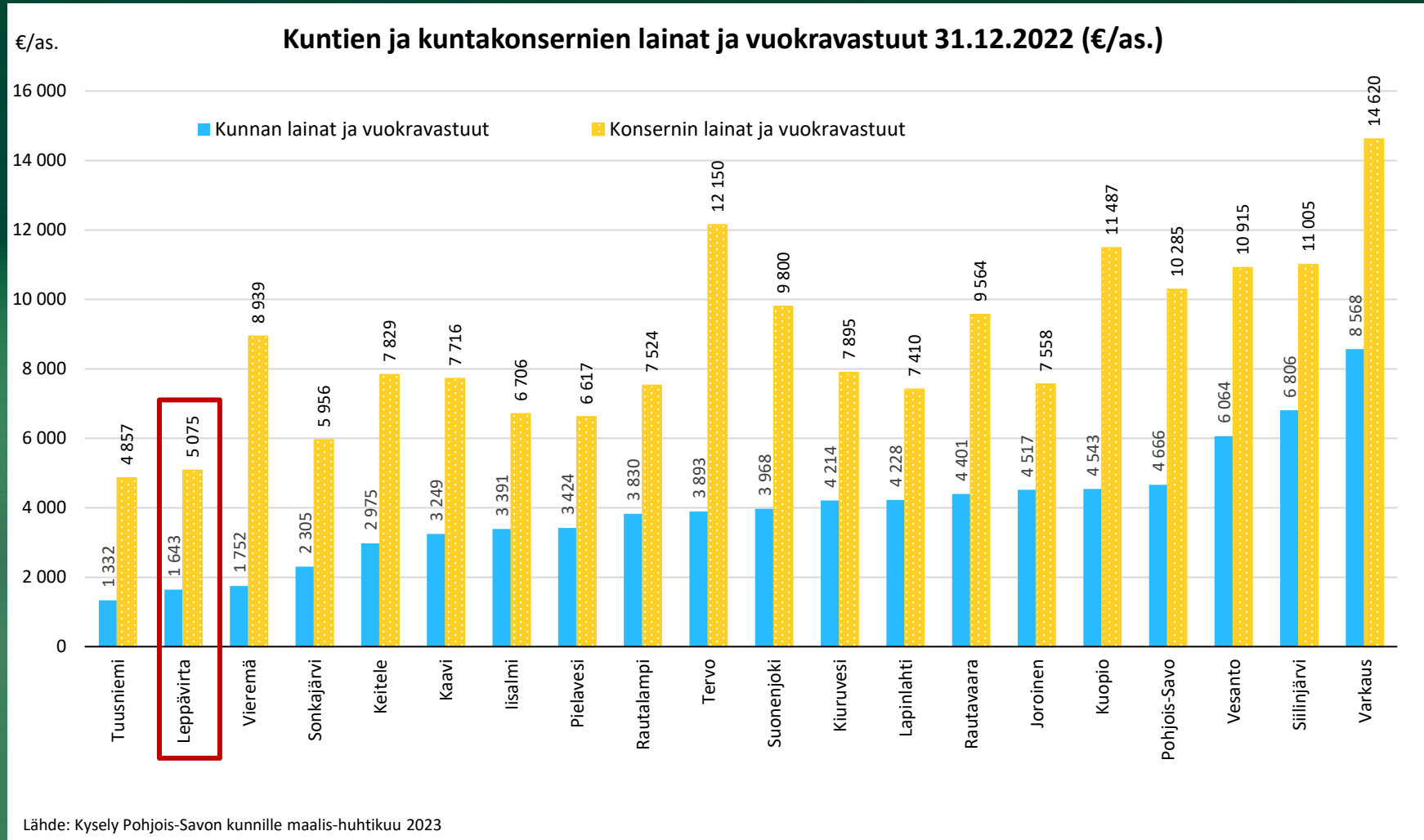

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maalís-huhtikuu 2023

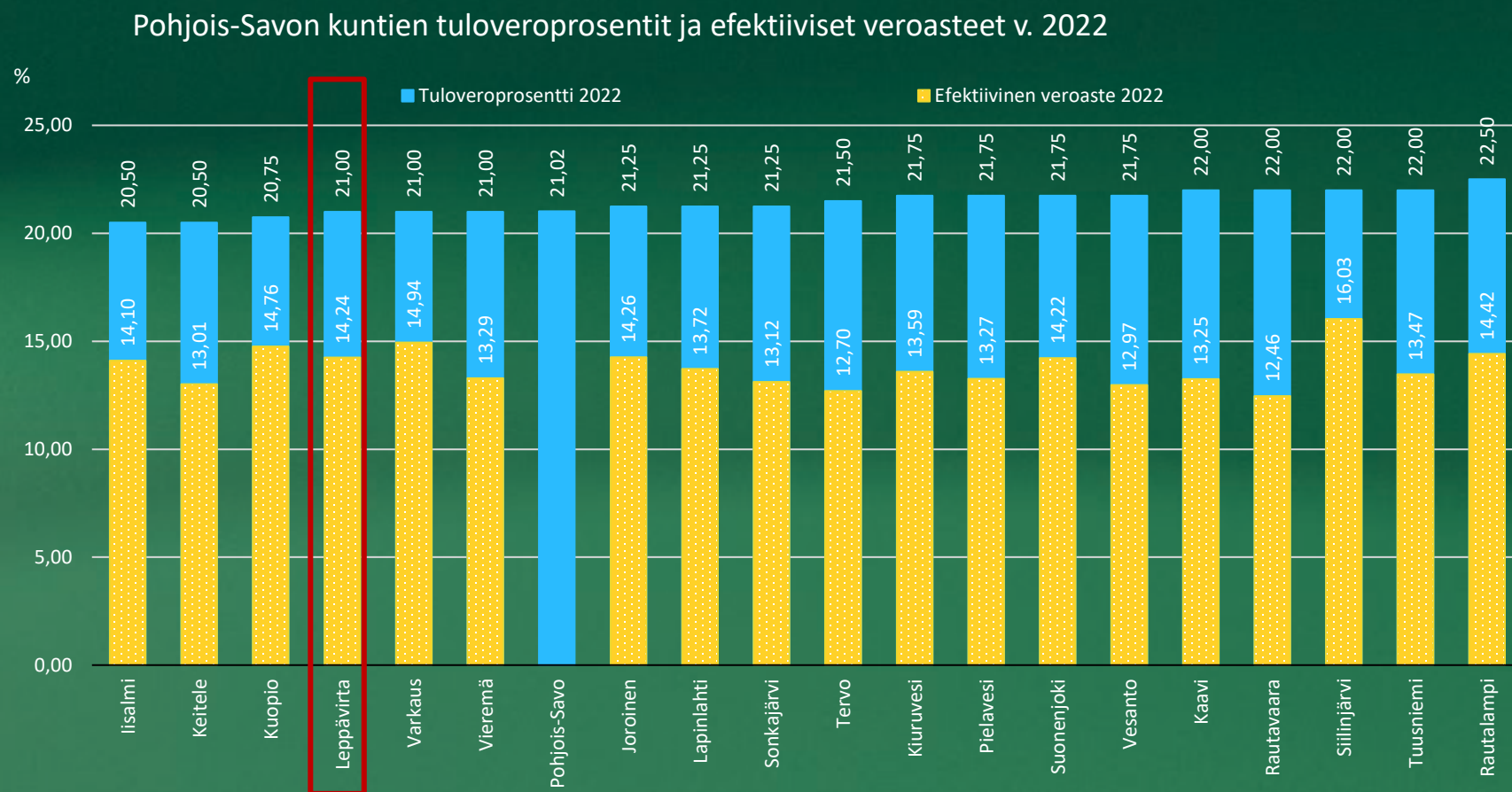
Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta 31.12.2022 (€/as.)

Kuntien ja kuntakonsernien lainat ja vuokravastuut 31.12.2022 (€/as.)

Pohjois-Savon kuntien tuloveroprosentit ja efektiiviset veroasteet v. 2022

TE-2025

Uudistus

Järjestämisvastuu

Järjestämisvastuu edellyttää 20 000 asukkaan työvoimapohjaa

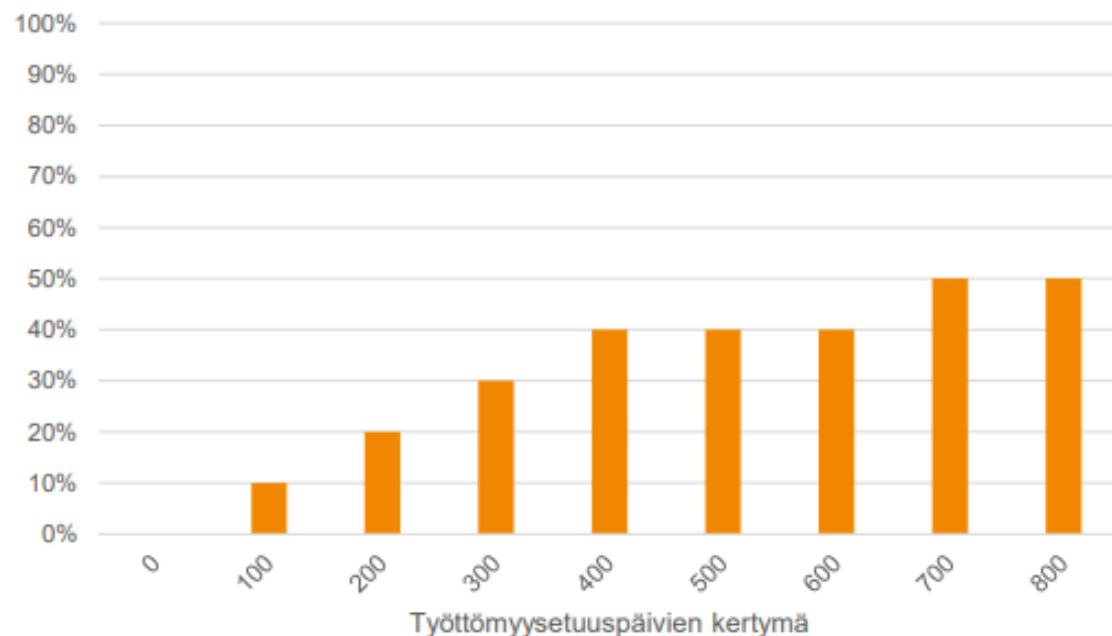
- Maantieteellinen yhteys, työssäkäynnin toimivuus, kielellisten oikeuksien toteutuminen, riittävät resurssit
- Järjestämisvastuun tulee kokonaisuutena olla selkeästi joko yksittäisellä kunnalla, vastuukunnalla tai kuntayhtymällä
- Palveluiden tuottamisen perussääntely on kuntalaissa, jota HE:ssä on täsmennetty
 - Päätöksissä, jotka koskevat työvoimapalvelujen tuottamista kuntien yhteistoiminnassa, tulee ottaa huomioon yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien toiminta, työllisyysalueen väestörakenne, asiakkaiden palvelun tarve sekä muut palvelujen antamista koskevat olosuhteet.

Kuntien yhteistoimintarakenteiden syntyminen varmistetaan valtioneuvoston viimesijaisella päätösvallalla (ns. perälaudasääntely)

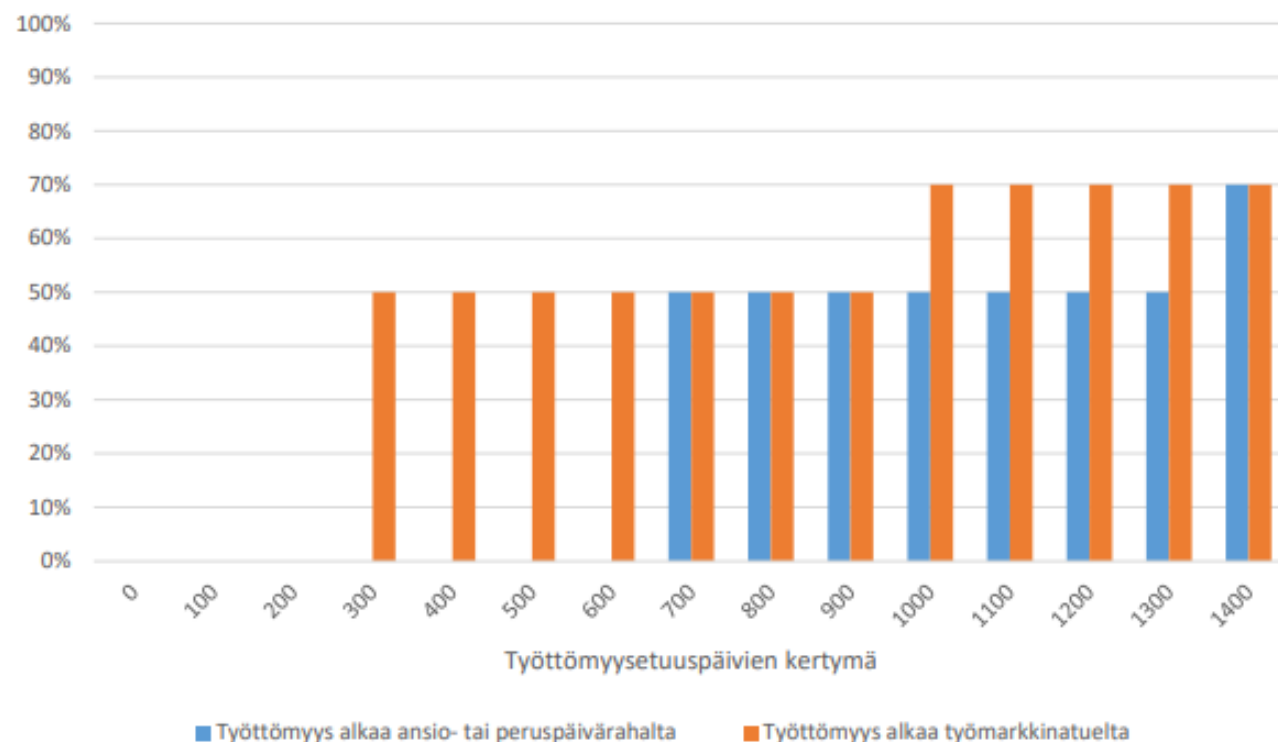
Kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuden perusosan suuruisesta osasta

Jatkovalmistelussa oleva malli

Nykytila

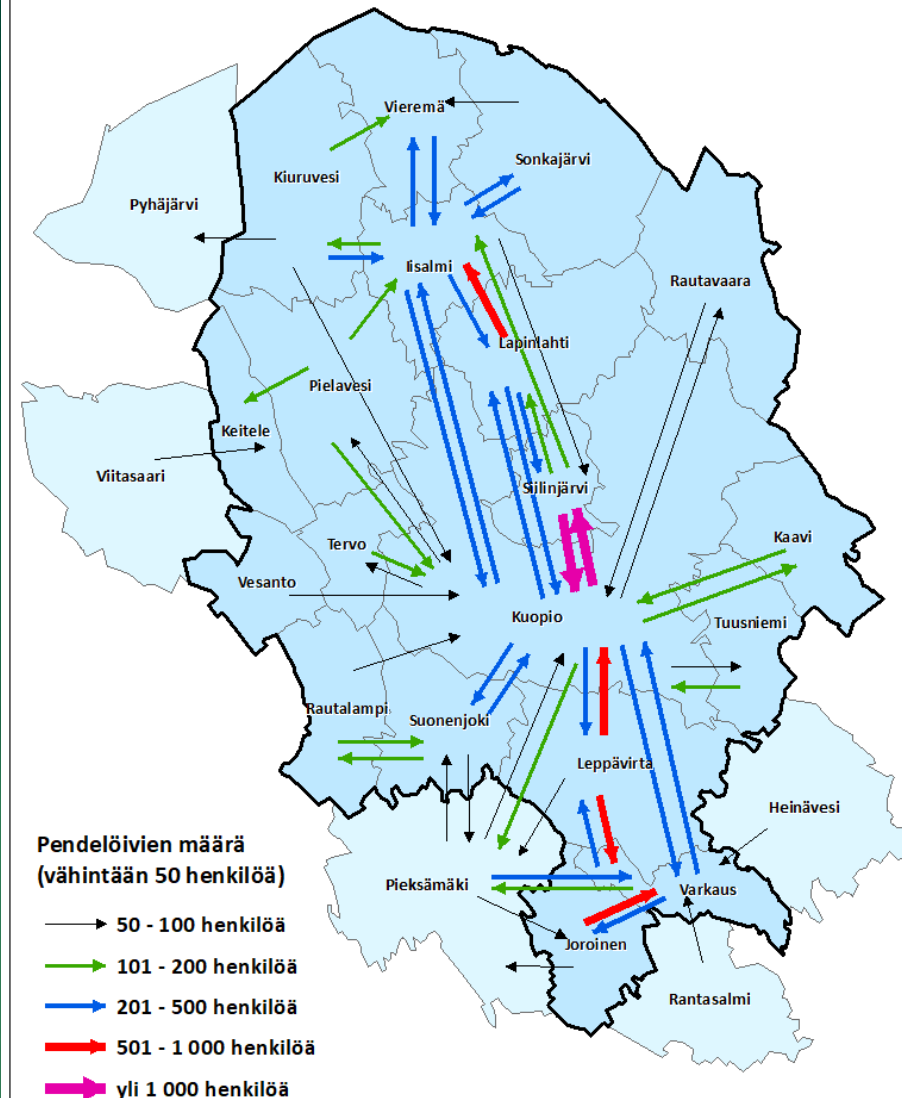
1. Pohjois-Savo

Alueen työvoima

2021	2025	2030	2035
112 258	107 385	103 699	101 089

Työikäinen väestö	138 892
Laaja työttömyys	14 850
Vieraskieliset	9 190
Arvio siirtyvästä htv:stä	180,8
Arvio järjestämiseen tulevasta vos-rahoituksesta	25 988 095 €

Työssäkäyntiliikenne Pohjois-Savossa v. 2020

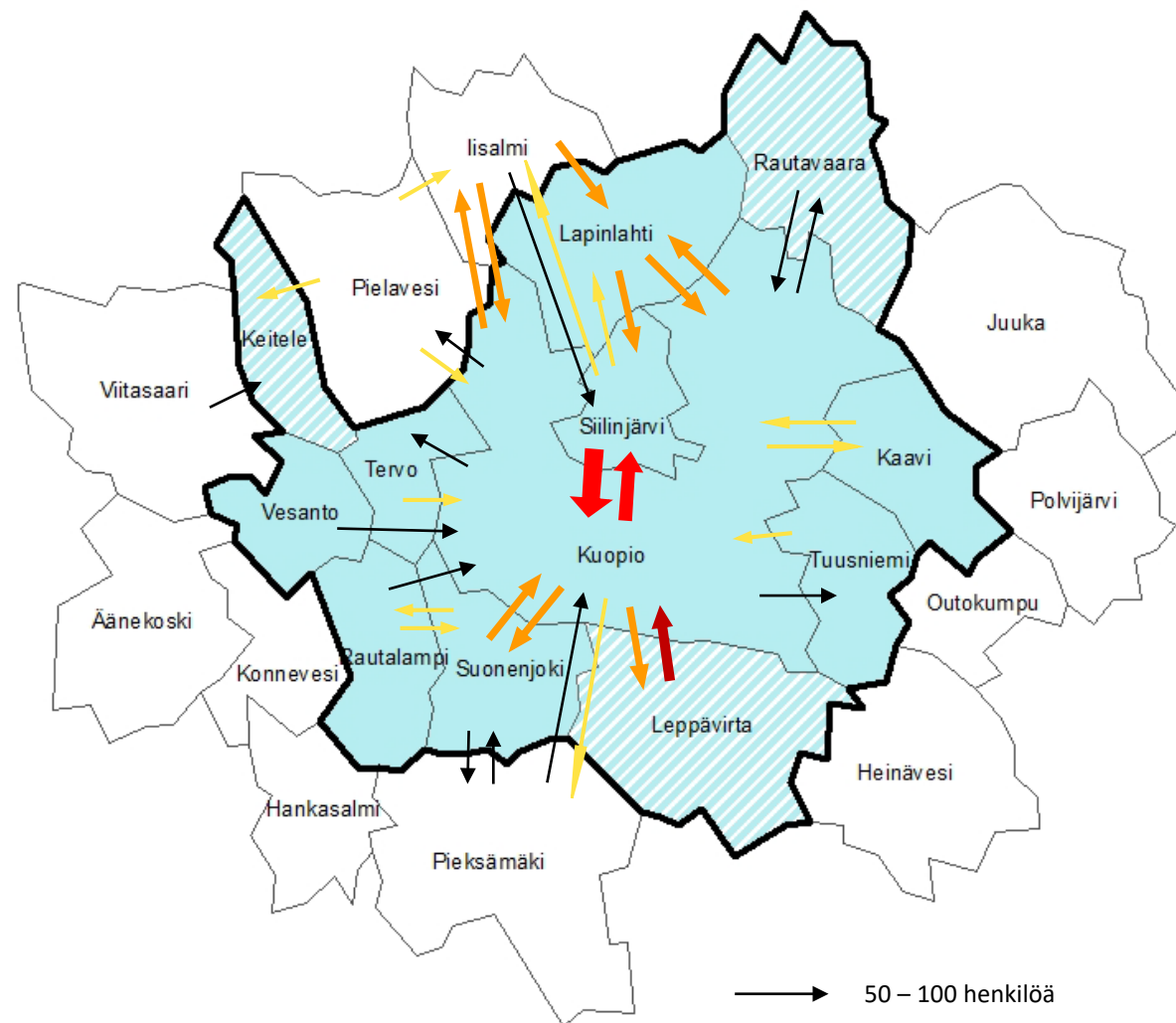

3. Kaavi, Keitele, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Vesanto

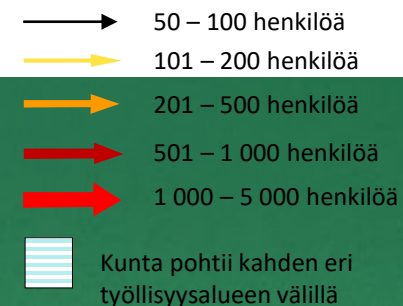
Alueen työvoima

2021	2025	2030	2035
84 872	82 547	81 038	79 905

Työikäinen väestö	105 834
Laaja työttömyys	10 547
Vieraskieliset	7 225
Arvio siirtyvästä htv:stä	132,6
Arvio järjestämiseen tulevasta vos-rahoituksesta	19 175 403 €

Lähde: Tilastokeskus
Pohjakartta: Maanmittauslaitos

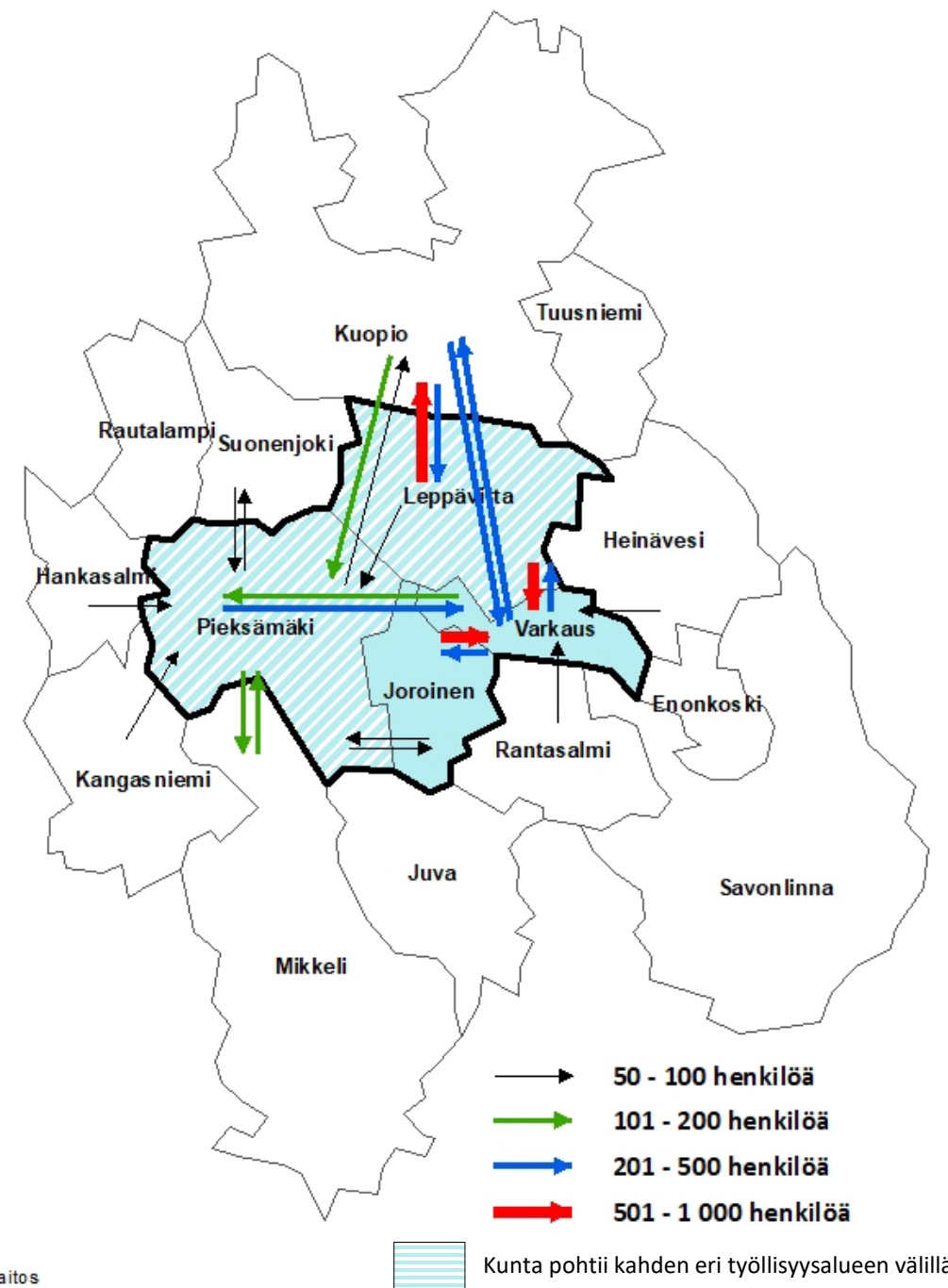

4. Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki ja Varkaus

Alueen työvoima

2021	2025	2030	2035
21 166	18 962	17 009	15 758

Työikäinen väestö	26 087
Laaja työttömyys	3 224
Vieraskieliset	1 629
Arvio siirtyvästä htv:stä	37,5
Arvio järjestämiseen tulevasta vos-rahoituksesta	5 238 053 €

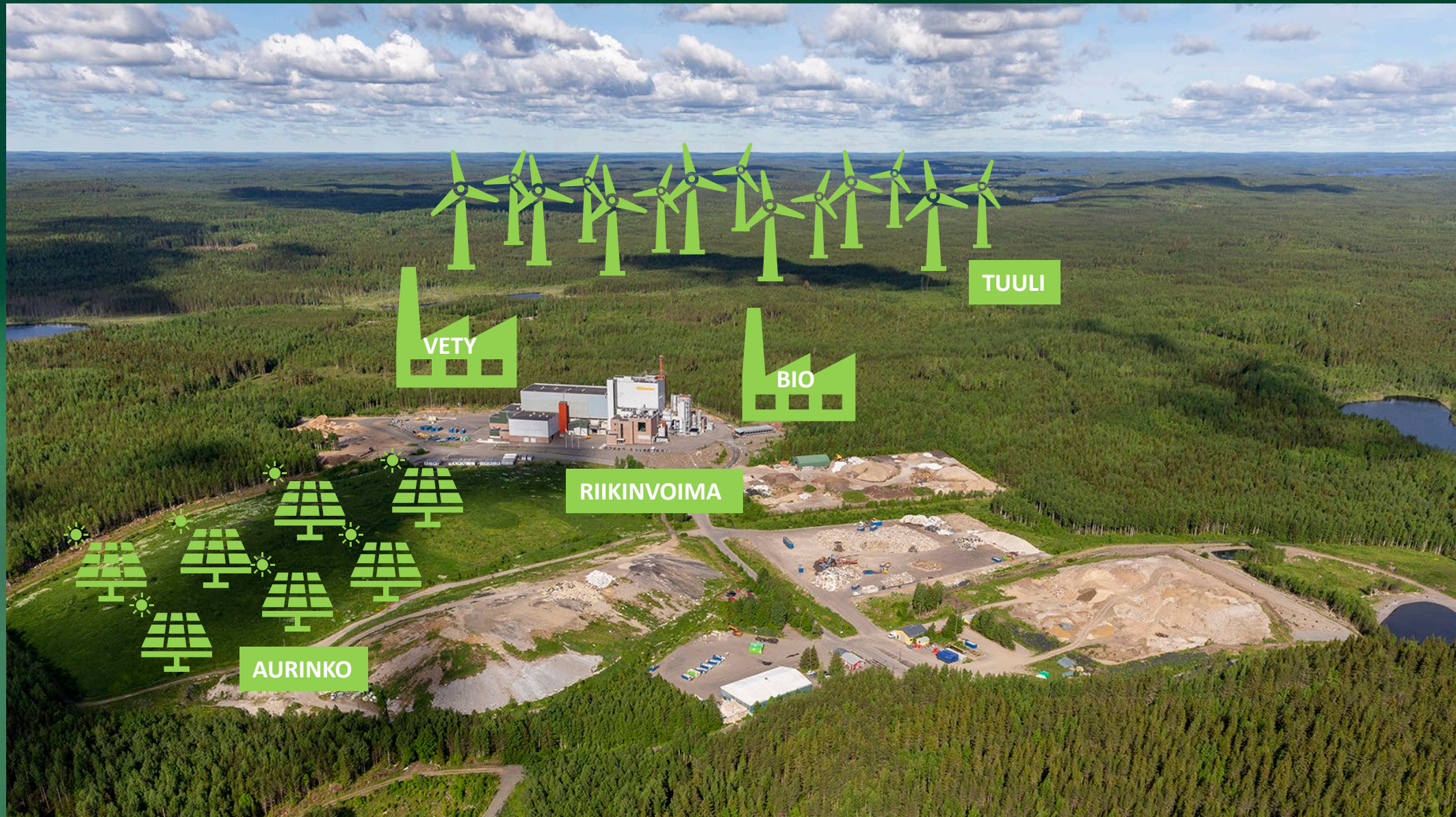

Leppävirta

Riikinnevan alueen kehittäminen

Riikinnevan tulevaisuus

Tuulivoima Suomessa

Toiminnassa olevat
tuulivoimalat

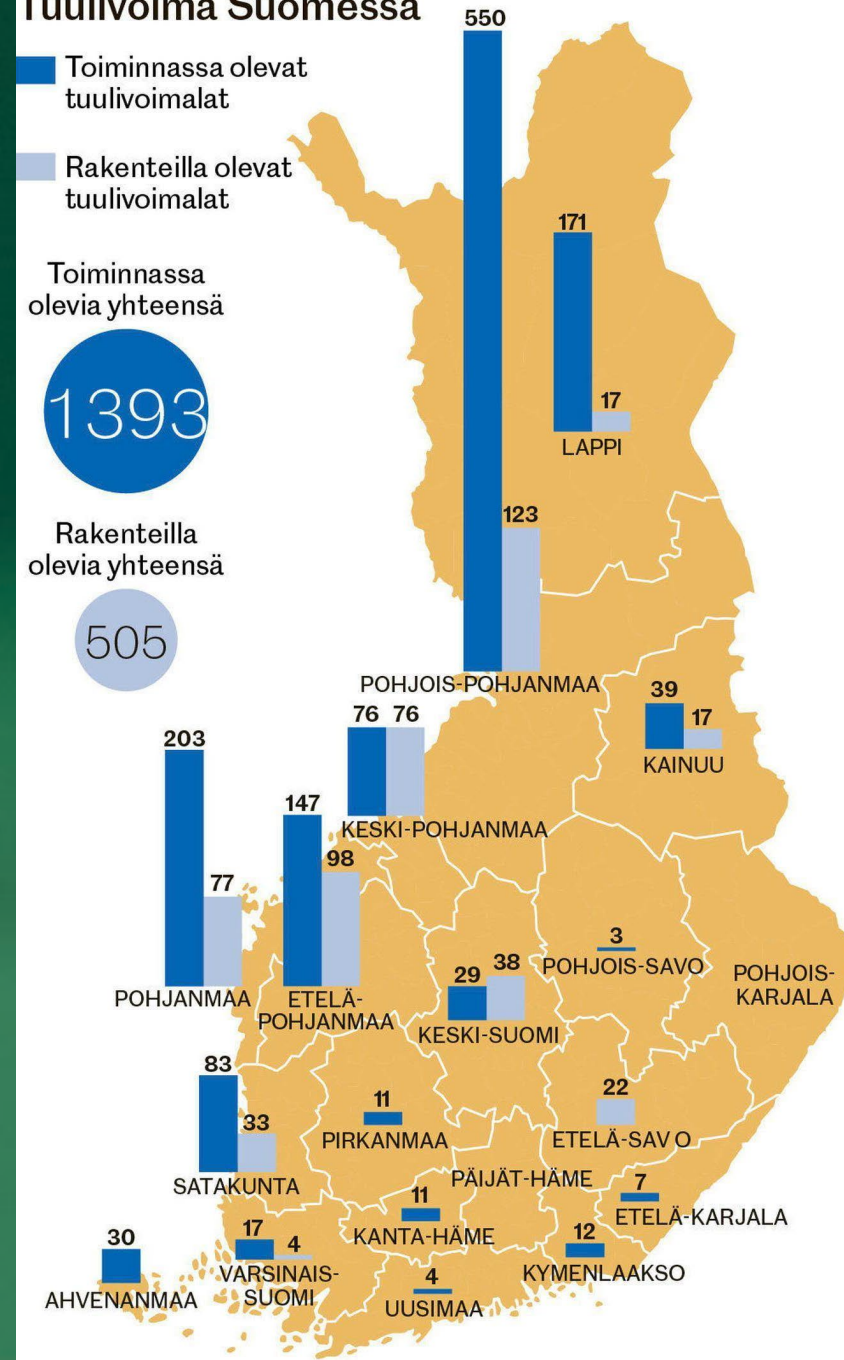
Rakenteilla olevat
tuulivoimalat

Toiminnassa
olevia yhteensä

1393

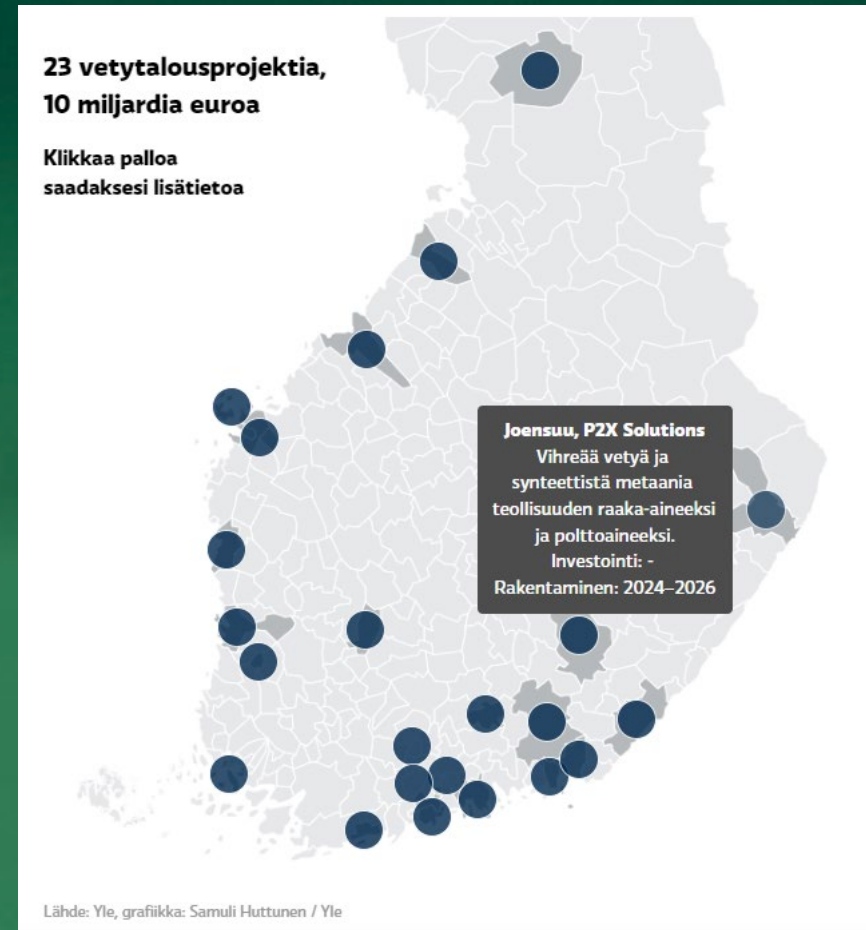
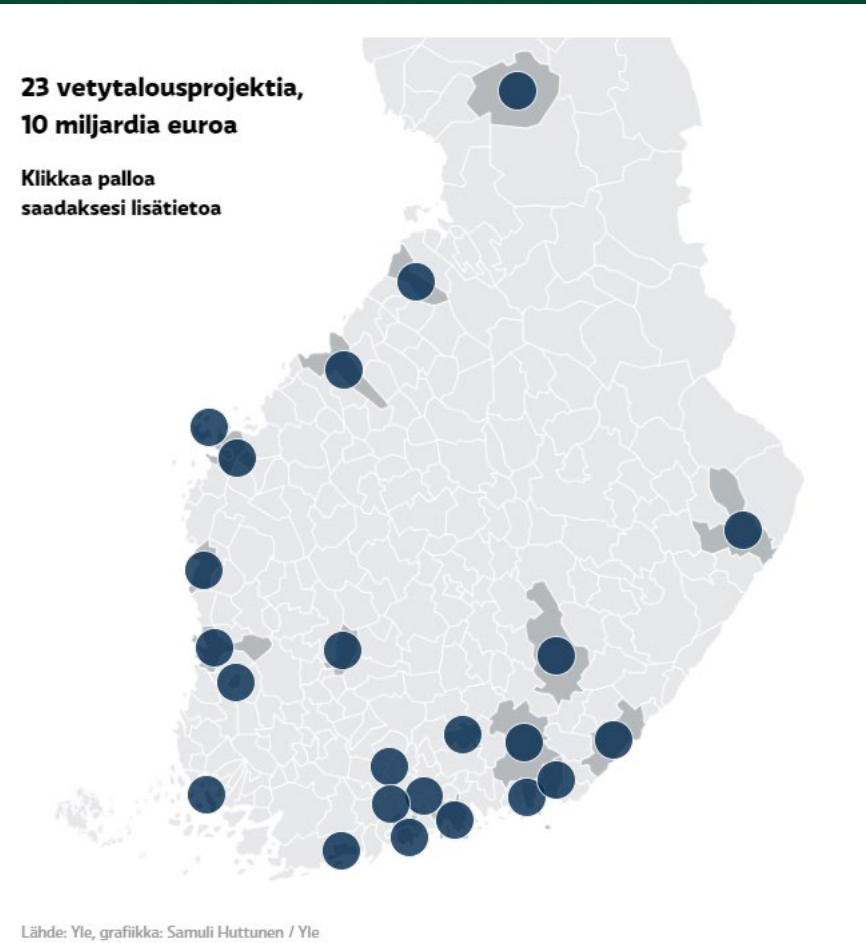
Rakenteilla
olevia yhteensä

505

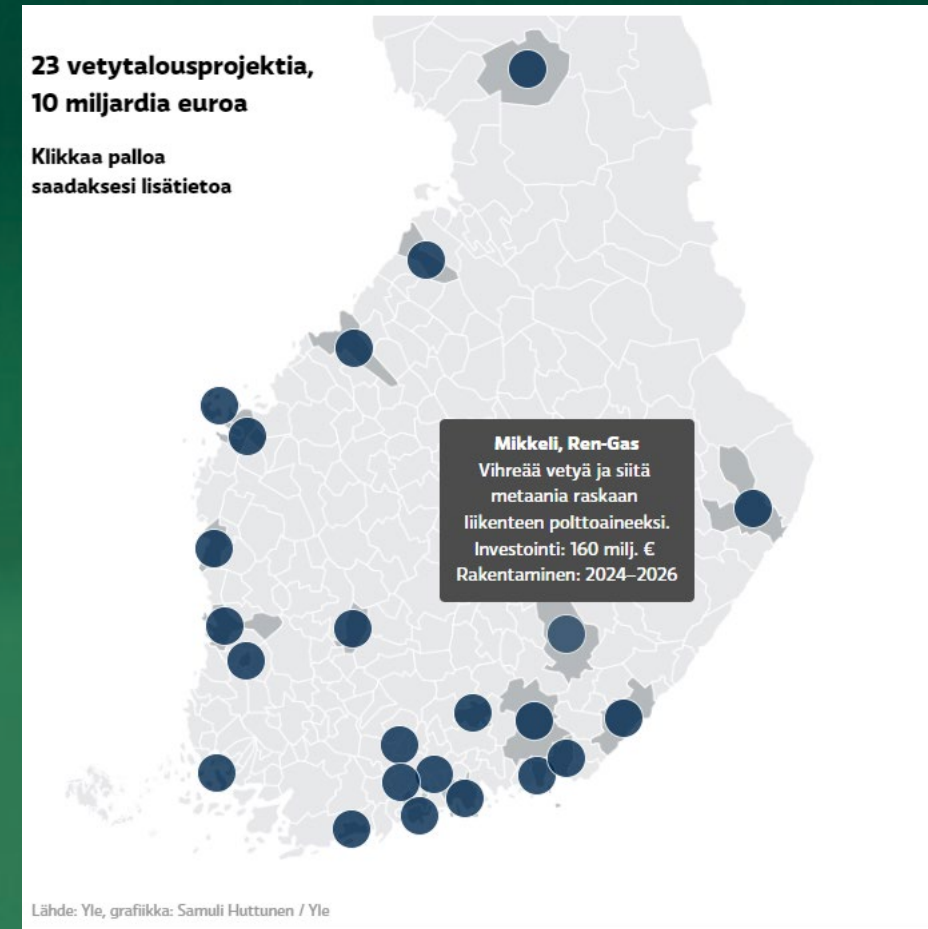
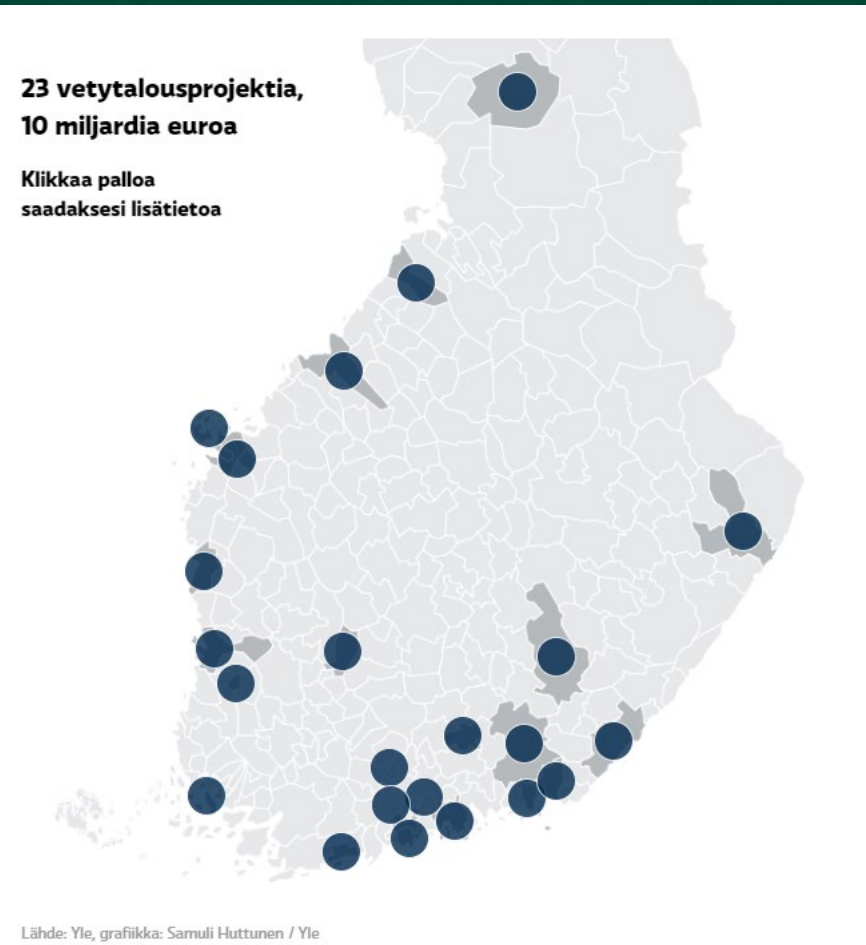
Suomessa on tapahtumassa kaikessa hiljaisuudessa vetyvallankumous – katso kartalta, yltääkö vihreä siirtymä kotikuntaasi

Vihreä vety on tuomassa Suomeen 10 miljardin euron investoinnit. Tässä hankkeet, joista ”yksikään ei lentäisi ilman tuulivoimaa”.

Suomessa on tapahtumassa kaikessa hiljaisuudessa vetyvallankumous – katso kartalta, yltääkö vihreä siirtymä kotikuntaasi

Vihreä vety on tuomassa Suomeen 10 miljardin euron investoinnit. Tässä hankkeet, joista ”yksikään ei lentäisi ilman tuulivoimaa”.

Leppävirta

Maakaasu, biokaasu ja synteettinen metaani

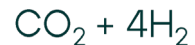
Maakaasu, puhdistettu biokaasu (biometaani) ja synteettinen metaani ovat kaasuseoksia, joiden metaanipitoisuus on korkea

Tuotteiden ainut ero on niiden alkuperä

Maakaasu on fossiilinen polttoaine

Biometaania tuotetaan biohajoavista raakaa-aineista

Synteettinen metaani tuotetaan power-to-gas (P2X) teknologialla, esimerkiksi vedystä ja hiilidioksidista:

Prosessin tarvitsema vety voidaan tuottaa pilkkomalla vettä sähköllä elektrolyysiprosessissa

Wegan tavoitteena Riikinnevilla on tuottaa kestäviä, nesteytettyjä metaanituotteita teollisuuden ja liikenteen tarpeisiin

Hallituksen tavoite 4 TWh vuodessa 2030

Biokaasua tuotetaan alle 1 TWh tällä hetkellä

Biokaasua tuotetaan vuodessa noin 0,9 TWh

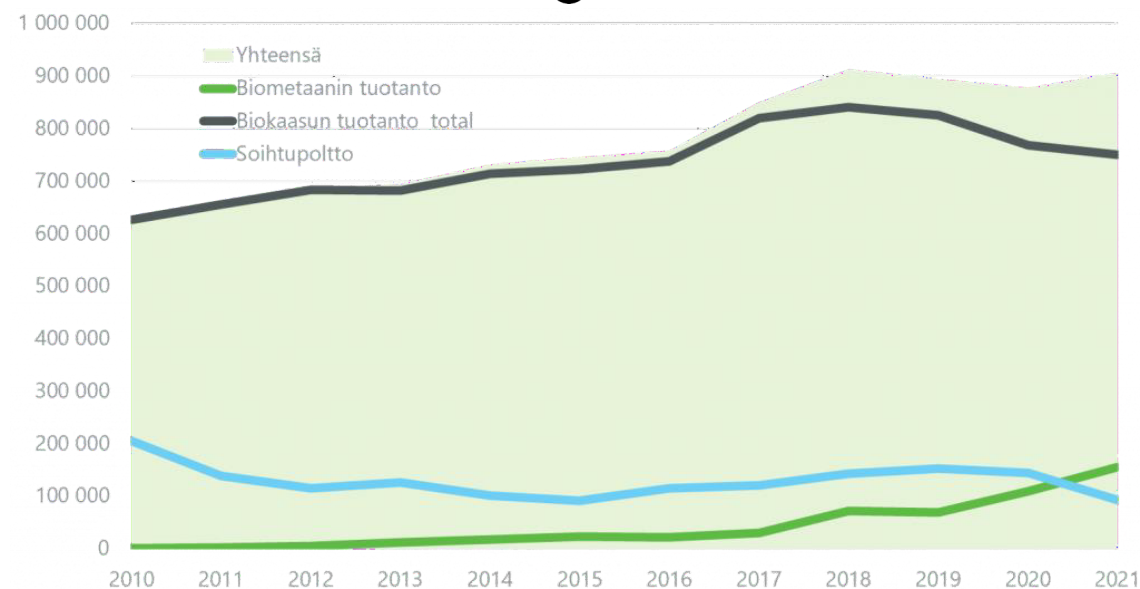
Puhdistettua, maakaasun ominaisuuksia vastaavaa biometaania siitä on alle 0,3 TWh

Tuotantoa rakennetaan lisää, myös suuria nesteytetyn biokaasun laitoshankkeita on suunnitteilla, mutta kokonaistavoite on vielä kaukana

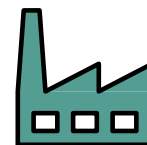
Nurmo 90-120 GWh

Pori 130 GWh

Wegan LBG hanke: Riikinneva, 70-120 GWh

Lähde: Suomen Biokierto ja Biokaasu ry

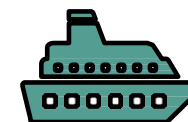
Teollisuus

10 GWh

Raskas liikenne

0,5 GWh -1,5 GWh

Meriliikenne

Kymmeniä tai satoja gigawattitunteja

4 TWh biokaasua 2030 – mistä raaka-aineet?

©

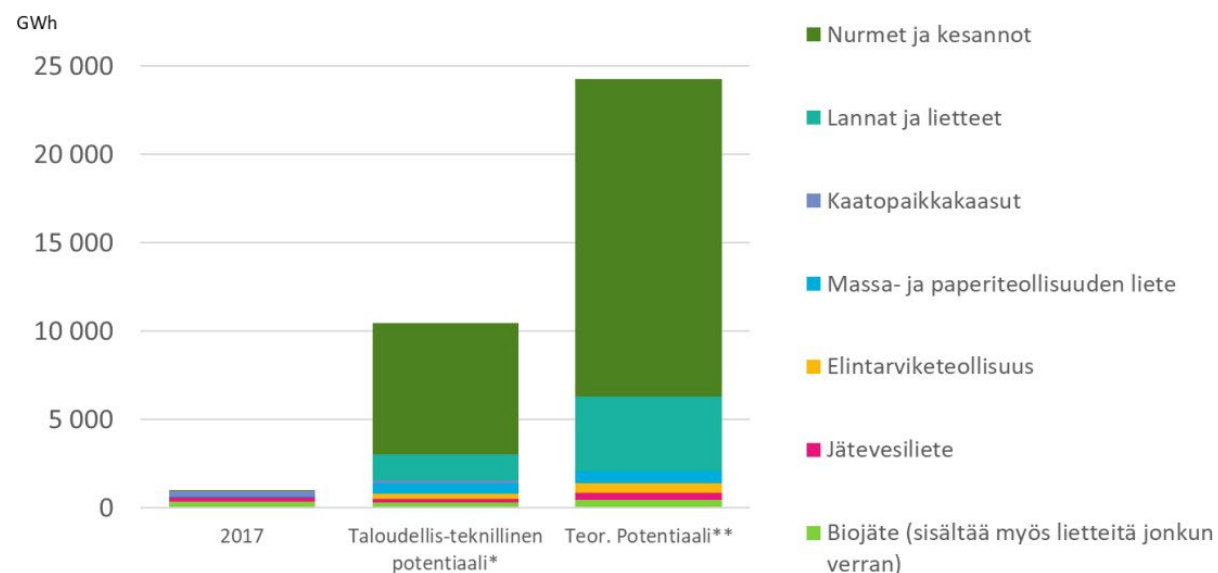
Biokaasua tuotetaan tällä hetkellä pääosin erilliskeräystä biojätteestä, teollisuuden biojätteistä, jätevesilietteistä sekä kaatopaikka kaasuna

Suurimmat potentiaalit hyödyntämättömät potentiaalit ovat maatalouden biomassoissa ja sivuvirroissa

Nurmet ja kesannot

Lannat

Tieliikenteen energiankulutus: ~45 TWh

Lähde: Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, 2020

Ideasta biokaasuhankkeeksi ja sitä pidemmälle!

2020 Idea

- Suomen isoimman biokaasulaitoksen rakentamisesta Riikinnevalle syntyi Savogrow:n "Biokaasulla liikkeelle"-hankkeessa

2021 Prefeasibility study

- Varmistettiin, että raaka-aineet ja kannattavuuden perusoletukset kunnossa/olemassa
- Idea synteettisen metaanin tuotannosta syntyi
 - Riikinvoiman CO2
 - Vedyn tuotanto

2022 Prosessisuunnittelu sekä biomassan hankinnan varmistaminen

- Biokaasulaitoksen suunnittelu
- "Biokaasua pelloilta" - hanke
- Synteettisen kaasun tuotannon feasibility study
- Metsähallituksen Korpisenkaan tuulivoimapuiston kehittäminen liikkeelle - vihreän sähkön tarve kestävien polttoaineiden valmistuksessa

2023 Päätöksiä etenemisestä

- Investoinnin laajuus:
 - Biokaasu
 - Vety ja synteettinen metaani
- YVA-, ympäristölupa- ja kaavoitushanke päätös Q3
 - Vedyn valmistuksen laajuus ja aikataulu
- Detailji-suunnittelu
- 2024: investointipäätös
- 2026: tuotanto alkaa

Mahdollinen tuulivoimahanke

"Korpisenkangas"

Hankealue:

-n. 2200ha

Voimalamäärä:

-Alustavasti 10-20 tuulivoimalaa

-Leppävirta: 7-14

-Joroinen: 3-6

Maanomitus:

-Pääosin valtion alueella

-Myös yksityisten alueiden hyödyntämistä selvitettävä

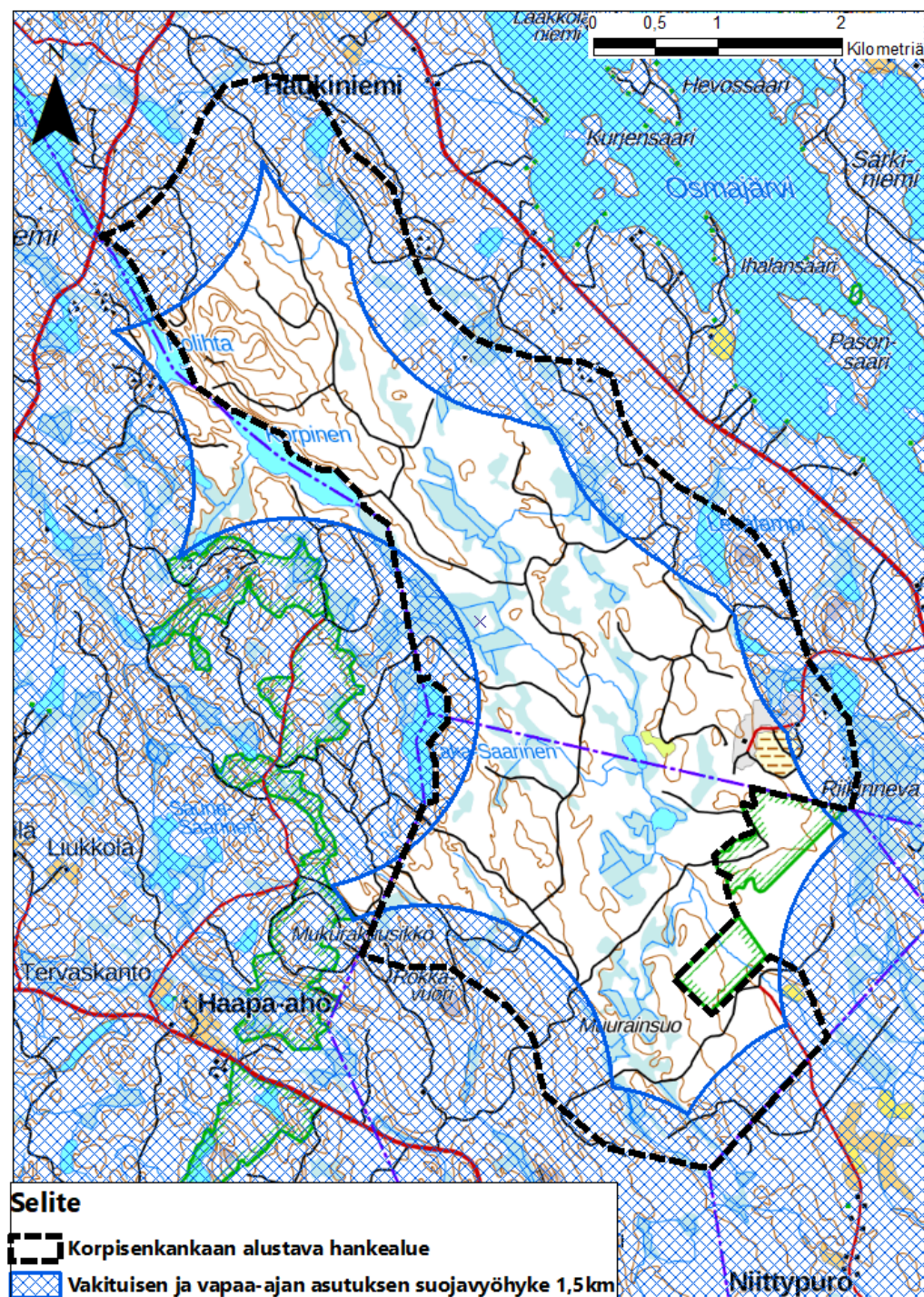
Erikoispiirteet:

-Metsästys

-Riikinnevan ampumarata

-Riikinnevan jätekeskus

-Luonnonsuojelualueet

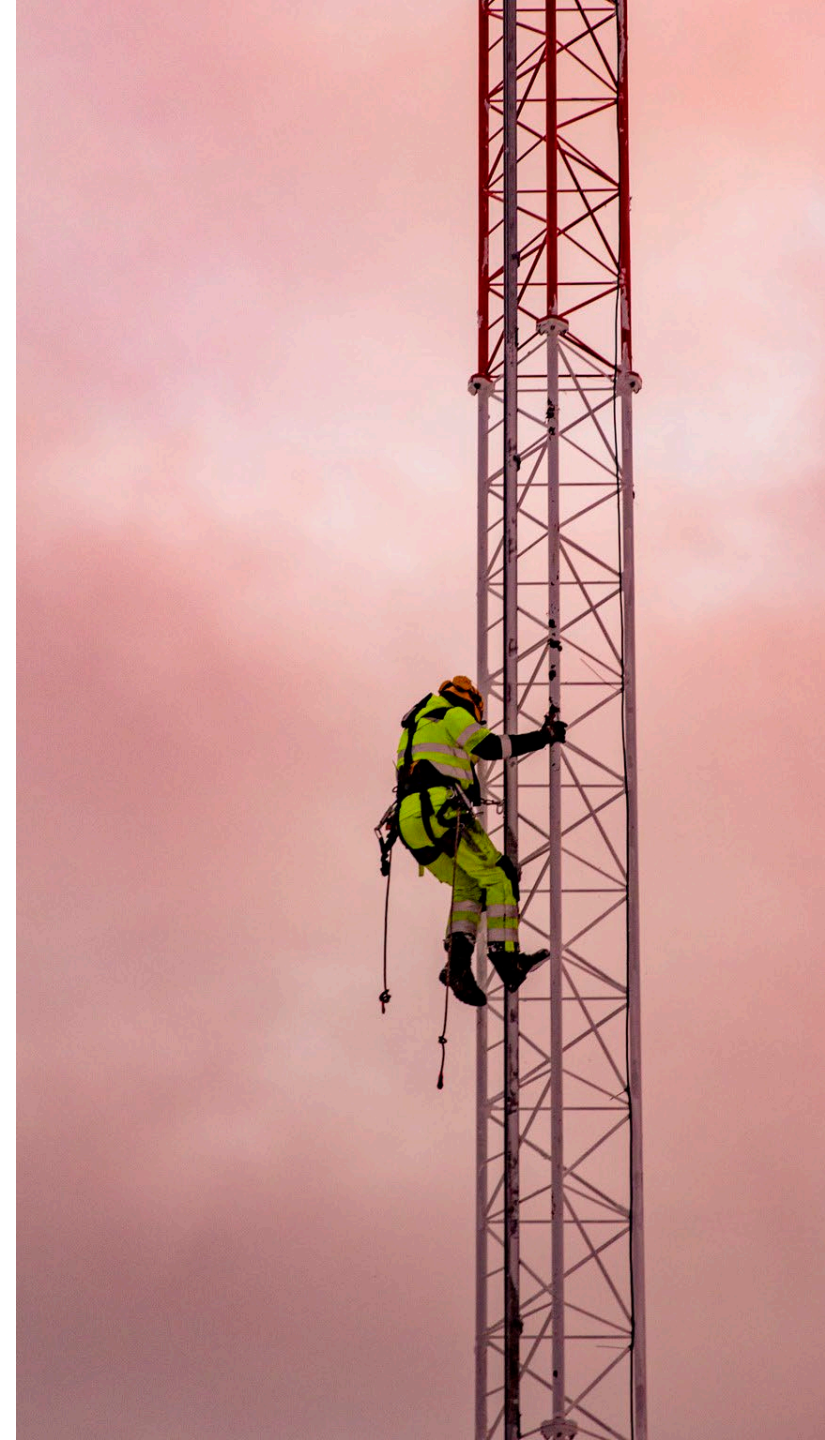
"Korpisenkangas Leppävirta"

Vaikutus kunnan talouteen:

- Rakentamisen aikainen työllistäminen
- Pysyvä huoltohenkilökunta
- Kiinteistövero 30 vuoden elinkaaren ajalta (Kiinteistövero 3,0%)
 - 7 voimalaa: 4 883 288€
 - 14 voimalaa: 9 766 575€

Hankkeen vaikutukset:

- Maisemavaikutukset
- Liityntäjohtoon vaikutukset
- Riittävä etäisyys häiriintyviin kohteisiin

Seuraavat askeleet ja alustava aikataulu:

2022:

- Toteutavuusselvitys (sis. Alustava voimajohdon reittisuunnitelma)
- Pohjois-Savon liitto
- Maanomistajakeskustelut
- Fingrid ja sähköliityntä
- (-Kaavoitusaloite ja –sopimus)
- (-YVA- ja kaavakonsultti)

2023:

- Maastoselvitykset
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Seuraavat askeleet ja alustava aikataulu:

2024:

- Mahdolliset täydentävät selvitykset
- Ympäristövaikutusten arviointiselostus

2025:

- Kaavapäätös
- Rakennusluvat (sis. Voimajohto)

Kiitos

Matti Raatikainen
Kunnanjohtaja

puh. 044 7906 082

matti.raatikainen@leppavirta.fi

www.leppavirta.fi